

Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών
Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΩΜΑΤΙΩΝ ΑΛΦΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΜΕ ΜΕΘΟΔΟΥΣ MONTE CARLO

ΑΧΤΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑΝΝΑ Α.Μ. 0914087

Επιβλέπων : Αλ. Γεωργακίλας
Καθηγητής, ΣΕΜΦΕ, ΕΜΠ

Τριμελής Επιτροπή

- 1) Αλ. Γεωργακίλας , καθηγητής ΕΜΠ
- 2) Μ. Κόκκορης, καθηγητής ΕΜΠ
- 3) Μ. Διακάκη, επίκουρη καθηγήτρια ΕΜΠ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Σωματίδια άλφα

Μηχανισμός δράσης του Ραδίου 223 στην ακτινοθεραπεία

Προσομοίωση γεωμετρίας και πηγής στο MCNP6 (Version 1.0)

Πρόβλεψη δόσης μέσω MCNP

Υπολογισμός εμβέλειας ηλεκτρονίων και σωματιδίων άλφα μέσω E-star και SRIM

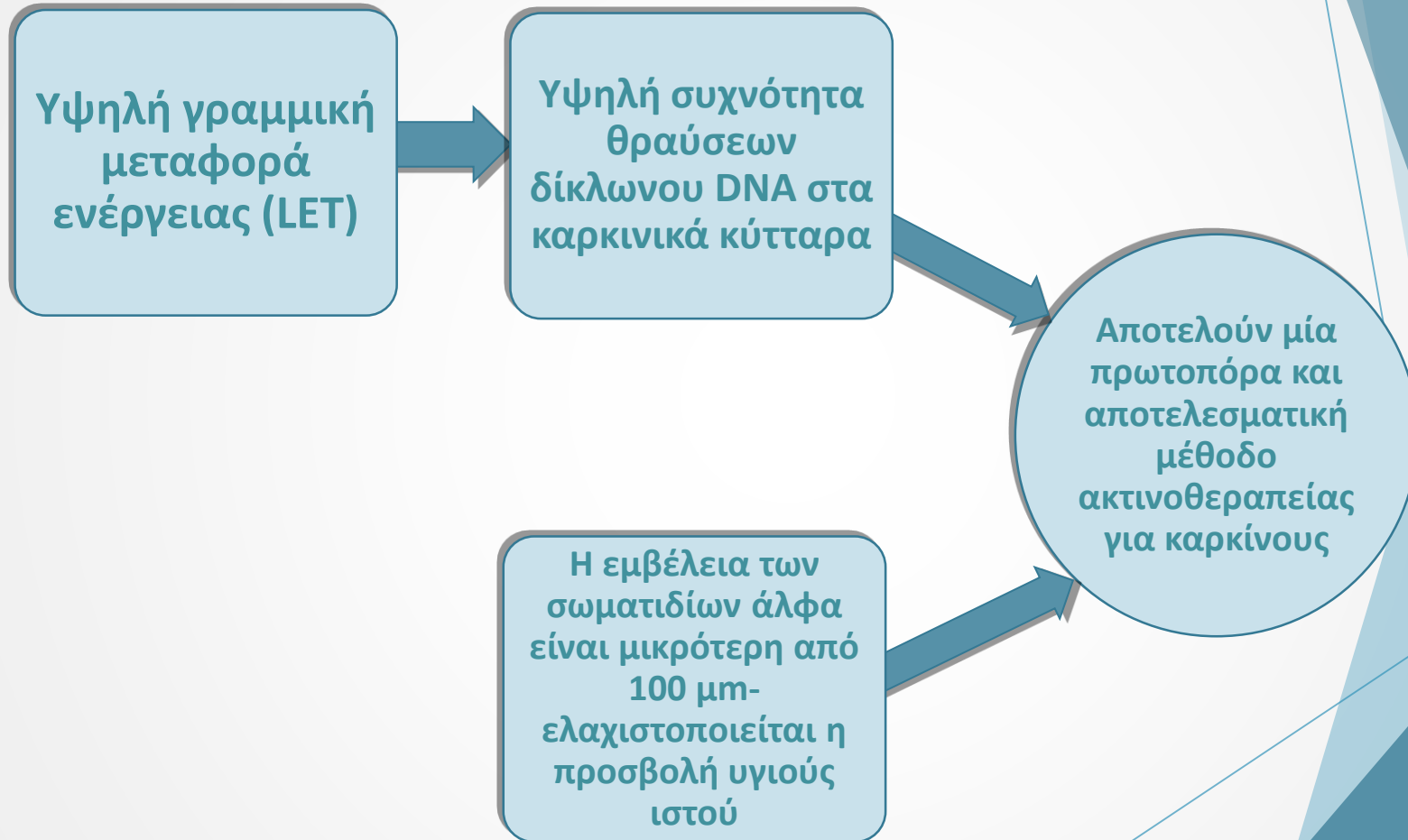

Πρόβλεψη βλαβών μέσω MCDS

Προβλήματα-Συμπεράσματα-Προοπτικές

Σωματίδια άλφα

Το ράδιο 223

- ◆ Είναι ένας πομπός σωματιδίων άλφα
- ◆ Η διάσπασή του δίνει 93,6% ακτινοβολία άλφα, 3,3% βήτα και 1,1% γάμμα
- ◆ Χρησιμοποιούμε το διάλυμα $^{223}\text{RaCl}_2$ με εμπορική ονομασία **Xofigo**® (*Injection, Bayer HealthCare Pharmaceuticals Inc.*)
- ◆ Καταπολέμηση των μεταστάσεων στα οστά που προέρχονται από καρκίνο στον προστάτη

Εσωτερική ακτινοθεραπεία

Είναι μια θεραπευτική μέθοδος κατά την οποία μια πηγή ακτινοβολίας τοποθετείται μέσα στο σώμα. Η πηγή ακτινοβολίας στο ΧΟFIFO είναι εσωτερική υγρή θεραπεία.

Υγρή: Η εσωτερική ακτινοθεραπεία με υγρή πηγή ονομάζεται συστηματική θεραπεία.

Η θεραπεία ταξιδεύει μέσω των ιστών του σώματος καθώς η κυκλοφορία του αίματος αναζητά και σκοτώνει τα καρκινικά κύτταρα.

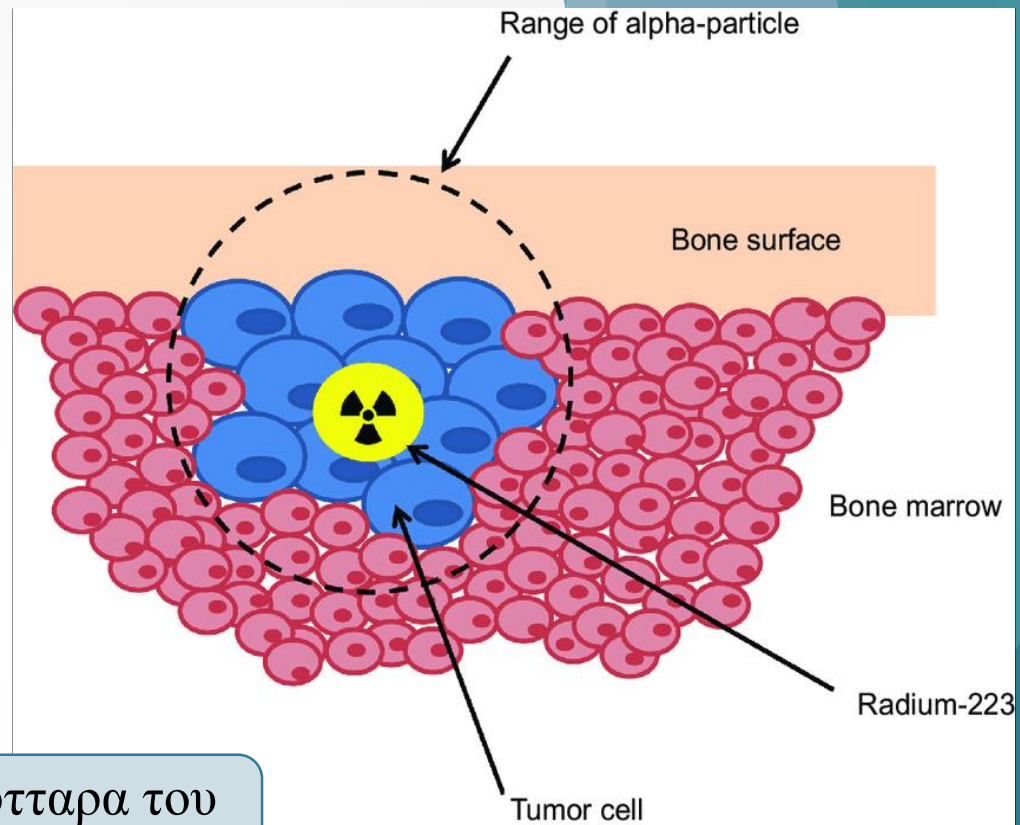
Μέσω κατάποσης, ενδοφλέβια, ή ένεσης.

Θεωρητική διαδικασία

Το ραδιοφάρμακο εγχέεται στον ασθενή

Μιμείται το ασβέστιο και απορροφάται από τα οστά

Φτάνει στα κύτταρα του όγκου

Προσομοίωση

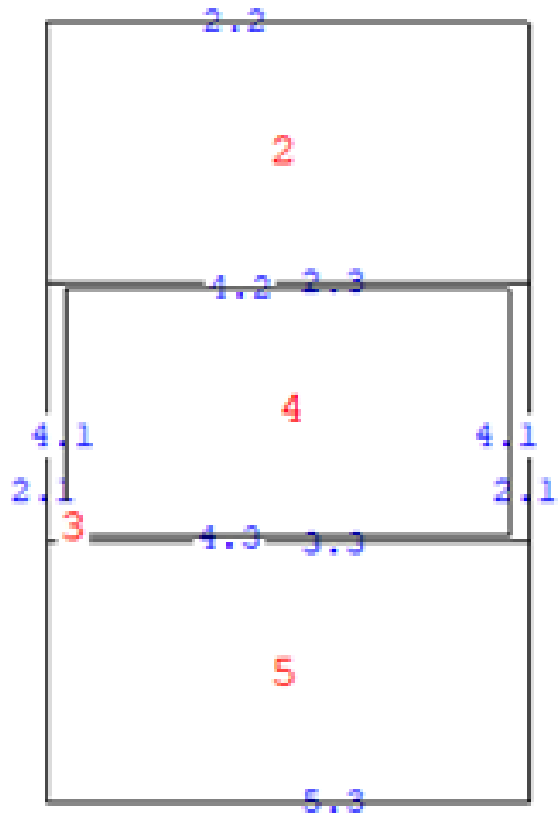
- ◆ Μέτρηση πραγματικών διαστάσεων όγκου
- ◆ Κατασκευή της γεωμετρίας στο MCNP6 (Version 1.0)
- ◆ Τοποθέτηση πηγής στο κέντρο της μετάστασης στο MCNP6
- ◆ Υπολογισμός εναπόθεσης ενέργειας για σωματίδια άλφα, ηλεκτρόνια και φωτόνια

Αξονική
ασθενούς

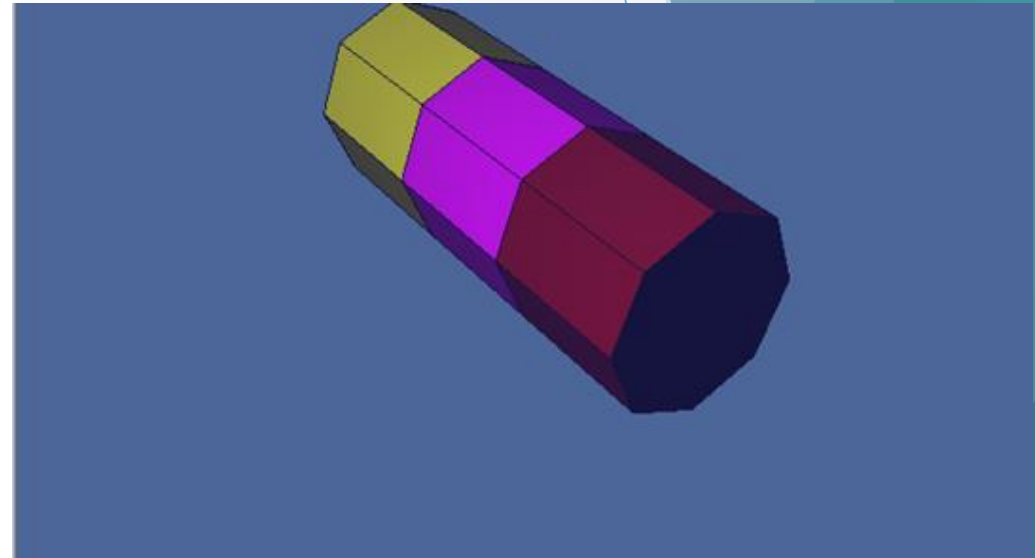

Γεωμετρία MCNP6 (Version 1.0)

+

1

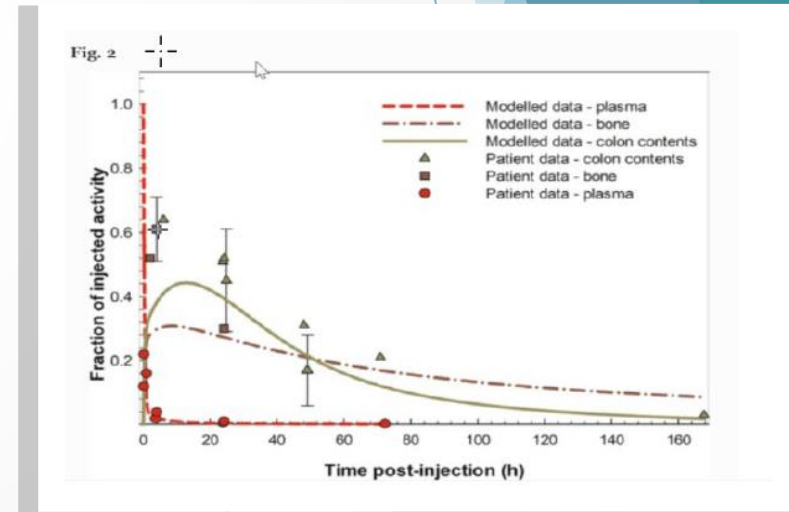

Υπολογισμός απορροφούμενης δόσης

➤ Το ποσοστό συγκέντρωσης στα οστά σε συνάρτηση με τον χρόνο:

- Στις 2,5 ώρες ήταν περίπου 60% της αρχικής , όπου είναι και η μέγιστη
- Στις 24 ώρες ήταν περίπου 30% της αρχικής

Υπολογισμός απορροφούμενης δόσης

CELL	ALPHA (Gy*Wτ/Mbq) 2,5h	ELECTRONS (Gy*Wτ/Mbq) 2,5h	PHOTONS (Gy*Wτ/Mbq) 2,5h
1	0,00E+00	0,00E+00	5,89E-09
2	0,00E+00	8,79E-09	8,91E-08
3	8,54E-03	9,25E-06	2,69E-07
4	2,01E+00	7,95E-05	4,51E-07
5	0,00E+00	9,58E-09	8,97E-08

Η απορροφούμενη δόση από την επιφάνεια των οστών στις 2,5 ώρες. (Gy/Mbq)

Υπολογισμός εμβέλειας ηλεκτρονίων μέσω E-star

Ενέργεια e^- (MeV)	Στο νερό (cm)	Στα οστά (cm)
0.450	0.1523	0.0916
0.500	0.1766	0.1062

Ενώ η εμβέλεια είναι μικρότερη του μεγέθους του όγκου τα επιφανειακά ηλεκτρόνια θα ξεφύγουν στον υγιή ιστό!

Υπολογισμός εμβέλειας σωματιδίων άλφα μέσω SRIM

Ion	Projected	<i>total stopping power</i>	<i>total stopping power</i>
Energy	Range	$dE/dx_{elec} + dE/dx_{nuclea}$	keV/um
5,00 MeV	36,39 um	9,14E-01	9,14E+01
5,50 MeV	42,05 um	8,54E-01	8,54E+01
6,00 MeV	48,08 um	8,03E-01	8,03E+01
6,50 MeV	54,49 um	7,58E-01	7,58E+01
7,00 MeV	61,27 um	7,18E-01	7,18E+01
8,00 MeV	75,89 um	6,51E-01	6,51E+01

Η εμβέλεια των σωματιδίων άλφα στο νερό είναι μόλις μερικά μm, άρα δεν ξεφεύγουν από τον όγκο!

Υπολογισμός εμβέλειας σωματιδίων άλφα μέσω SRIM

Ion	Projected	<i>total stopping power</i>	<i>total stopping power</i>
Energy	Range	$dE/dx_{elec}+dE/dx_{nuc}$	keV/um
5,00 MeV	34,56 um	9,31E-01	9,59E+01
5,50 MeV	39,96 um	8,69E-01	8,95E+01
6,00 MeV	45,72 um	8,16E-01	8,40E+01
6,50 MeV	51,85 um	7,69E-01	7,92E+01
7,00 MeV	58,33 um	7,28E-01	7,50E+01
8,00 MeV	72,35 um	6,58E-01	6,78E+01

Η εμβέλεια των σωματιδίων άλφα στο **οστό** ακόμα μικρότερη άρα δεν ξεφεύγουν από τον όγκο!

Πρόβλεψη βιολογικών βλαβών από ηλεκτρόνια στις 2,5 ώρες

CELL	ELECTRON OTHER	ELECTRON ALL CLUSTERS	ELECTRON DSB
1	0	0,00E+00	0
2	129504501	2,93E+08	32017290
3	535275060	7,83E+08	10549887
4	542575380	7,91E+08	10200388,2
5	145266519	3,16E+08	30982341

(Αριθμός clusters ανά κύτταρο) * Gy/WT/Mbq

CELL	ELECTRON OTHER	ELECTRON ALL CLUSTERS	ELECTRON DSB
1	0	0,00E+00	0
2	0	5,36E+06	10511797,5
3	0	5,36E+06	17602655,4
4	0	5,36E+06	17707296
5	0	5,36E+06	10859668,2

(Σύνθεση cluster (% Sb ανά cluster) * Gy*WT/Mbq

Πρόβλεψη βιολογικών βλαβών από σωματίδια άλφα στις 2,5 ώρες

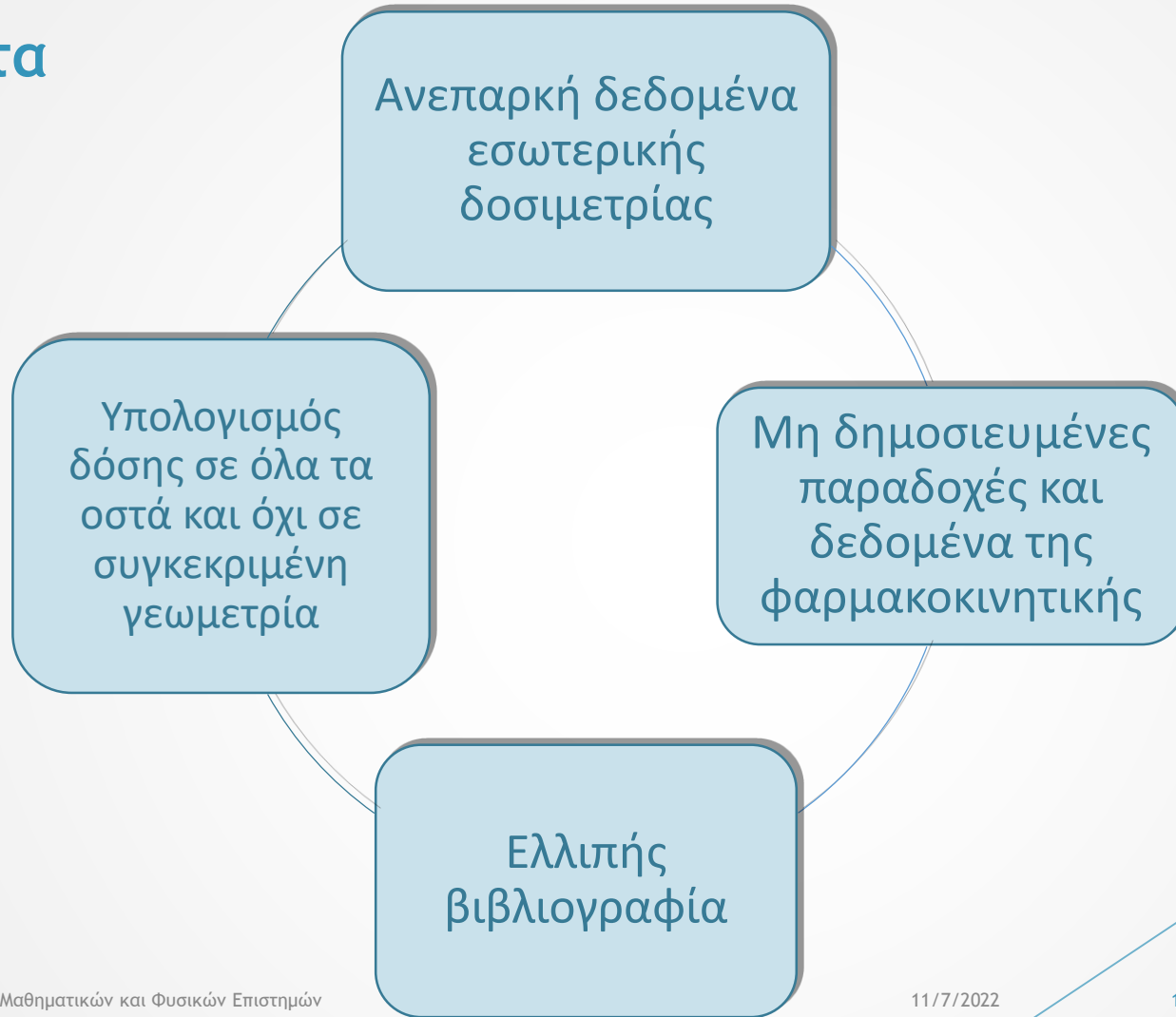
CELL	ALPHA OTHER	ALPHA ALL CLUSTERS	ALPHA DSB
1	0	0,00E+00	0
2	0	0,00E+00	0
3	553,5741	1,74E+08	36122313
4	2170,0563	4,11E+08	26445369
5	0	0,00E+00	0

(Αριθμός clusters ανά κύτταρο) * Gy/WT/Mbq

CELL	ALPHA OTHER	ALPHA CLUSTERS	ALL	ALPHA DSB
1	0	0,00E+00	0	0
2	0	0,00E+00	0	0
3	0	5,36E+06	8552469,6	
4	0	5,36E+06	12347731,5	
5	0	0,00E+00	0	0

(Σύνθεση cluster (% Sb ανά cluster) * Gy*WT/Mbq

Προβλήματα

Προβλήματα

Συμπεράσματα

Πραγματοποίηση υπολογισμών με αναλυτικές τις παραδοχές και τις μεθόδους που χρησιμοποιήθηκαν

Πραγματοποίηση επιτυχημένης σύγκρισης MCNP6 (Version 1.0) με το e-star και το SRIM στην εμβέλεια των σωματιδίων αλλά και των βιολογικών βλαβών

Συμπεράσματα

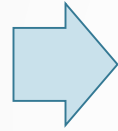
Περιορίσαμε την αβεβαιότητα μας στους υπολογισμούς μόνο στις επιπρόσθετες παραδοχές και όχι στην ακρίβεια των προγραμμάτων που χρησιμοποιήσαμε αφού στο MCNP ελέγχουμε το σφάλμα ανάλογα με τις επαναλήψεις που θα τρέξουμε.

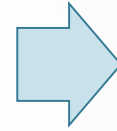
Με χρήση διαφορετικών δεδομένων, ένας γνώστης φαρμακοκινητικής θα μπορέσει να υπολογίσει και να προβλέψει δόσεις και βλάβες που θα προκληθούν από το Ra223

Προοπτικές

Συνεχή βελτίωση των
προγραμμάτων
προσομοίωσης

Πιο ακριβή και
λεπτομερή μοντέλα
εσωτερικής
δοσιμετρίας

Αναλυτικότερη μελέτη
αποτελεσματικότητας
του ραδιοφαρμάκου

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας

